

CONCEPTUL „SMART DEFENCE” ȘI INFLUENȚA ACESTUIA ASUPRA LOGISTICII SISTEMULUI APĂRĂRII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

THE SMART DEFENCE CONCEPT AND ITS INFLUENCE UPON THE LOGISTICS OF ROMANIA'S NATIONAL DEFENSE SYSTEM

*Colonel (r.) Benone ANDRONIC**

*Colonel (r.) Eugen SITEANU***

Rezumat: Dezvoltarea sistemelor logistice la nivelul Alianței Nord Atlantice, la începutul acestui mileniu, este determinată de dezvoltarea economiilor naționale ale statelor Alianței și interacțiunilor deosebit de complexe dintre acestea în condițiile restricțiilor generate de criza economico-financiară. Plecând de la constatarea că bugetele de apărare ale statelor membre NATO au fost diminuate, se încearcă găsirea unor soluții, de așa manieră încât alocațiile bugetare, atât cât sunt ele, să fie utilizate cu eficiență. Aceasta este una din rațiunile pentru care a apărut conceptul „smart defence” și care cere o examinare mai atentă a modului în care sunt investite resursele financiare alocate pentru apărare și implicit dezvoltarea sistemelor logistice ale statelor membre NATO.

Cuvinte-cheie: economii naționale, sisteme logistice, criza economico-financiară, NATO, cooperare.

Abstract: The development of logistics systems at the level of North-Atlantic Alliance, at the beginning of this millennium, is determined by the development of national economies of Alliance's member states and the extremely complex interactions among them in the restrictive circumstances generated by the economic-financial crisis. Starting from the assumption that the defense budgets of NATO member states were diminished, solutions are being sought, so as budgetary allowances, as small as they are, might be used efficiently. This is one of the reasons that led to the emergence of „smart defense” concept, imposing a more careful examination of the way in which the financial resources allotted for defense are invested and, by default, the development of logistics systems of NATO member states.

Keywords: national economies, logistic systems, economic-financial crisis

* Profesor universitar asociat la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, email: benoneandronic@yahoo.com

** Profesor universitar dr., vicepreședinte al Asociației Absolvenților Universității Naționale de Apărare „Carol I”, membru corespondent AOŞR, email: esiteanu@yahoo.com

1. Introducere

Criză economico-financiară de la începutul secolului XXI, a făcut ca statele membre NATO să întâmpine tot mai multe dificultăți în derularea planurilor de înzestrare și în onorarea contribuției financiare ori cu trupe și echipamente militare la operațiile și activitățile curente și de perspectivă ale Alianței.

Iată de ce statele membre NATO sunt preocupate de deficitele bugetare care diminuează bugetele de apărare, cu consecințe nedorite ce influențează securitatea și apărarea lor. Dar chiar dacă o economie puternică este esențială pentru apărare, a alege între cheltuielile pentru acoperirea deficitului bugetar și întărirea apărării este o problemă care a iscat în acești ani ample dezbateri. Convingerea noastră este că, apărarea și securitatea presupun asigurarea unor capacitați militare cu ajutorul căror guvernele statelor membre NATO să-și poată apăra populația și teritoriul împotriva amenințărilor actuale și de perspectivă și asigura managementul crizelor ce se manifestă acum sau a celor ce vor apărea.¹

În consecință a fost lansat conceptul „*smart defence*” („apărare inteligentă”) la summit-ul de la Lisabona, sintetizat prin expresia: „*Nu ne putem aștepta să cheltuim mai mult..., dar este nevoie să cheltuim mai bine*”² (mai intelligent, n.a.).

Care ar fi cauzele care au determinat apariția acestui concept și cum trebuie el înțeles?

O primă cauză pentru adoptarea acestui nou concept ar fi faptul că la nivelul conducerii politico-militare a Alianței Nord-Atlantice, s-a impus un nou concept în realizarea obiectivelor apărării colective: „*smart defence*” de natură a asigura o apărare și securitate mai bune, cu bani mai puțini, cu condiția ca țările membre să lucreze împreună într-o cooperare mai strânsă.

Un alt argument ar fi că, în condițiile crizei economico-financiare, cooperarea dintre națiuni este mai mult decât o simplă înțelegere, ea devenind o necesitate deoarece, în prezent, nici un stat membru al Alianței Nord-Atlantice nu mai poate singur să-și asigure toate necesitățile logistice pentru a răspunde misiunilor din domeniul securității și apărării naționale. Scopul îl constituie realizarea unei securitați și apărări naționale mai bune, cu resurse financiare și logistice limitate, reușind fiecare să cheltuiască mai puțin, dar toți împreună să adune suficient pentru a-și asigura apărarea în viitor prin „*securitate colectivă*”.

Printre domeniile de aplicare a conceptului „*apărării inteligente*” se evidențiază logistica prin componentele acesteia: înzestrare, instrucție, educație,

¹ Visarion Neagoie, *Aserțiuni Euroatlantice*, Editura militară, București, 2015, p. 108.

² Declarația Summitului NATO din Țara Galilor adoptată de șefii de stat și guvern la reuninea Consiliului Nord Atlantic, 04-05 septembrie 2014, pct.1.

transporturi, menenanță, sprijin medical, sprijinul națiunii gazdă și „sprijinul logistic colectiv”.

Ne exprimăm convingerea că, în ceea ce privește înzestrarea, prin „*logistica de producție*”, avantajele procurării în comun a unor tipuri de echipamente interoperabile sunt de netăgăduit. Este cazul, în special, echipamentelor militare din domeniile aviației, marinei, apărării antiaeriene și trupelor de uscat, unde costurile sunt din ce în ce mai mari și tot mai puține țări din lume își pot permite în prezent să facă achiziții majore. În plus, cooperarea pe linia „*logisticii de susținere*” și „*logisticii de consum*”, permite realizarea unor facilități din domeniul „*sprijinului logistic*”, în special, în privința infrastructurii, transporturilor, sprijinului de menenanță, sprijinului medical și sprijinului națiunii gazdă.

În opinia noastră, instrucția în comun prin cooperare, utilizând bazele de instrucție, poligoanele și taberele de antrenament, aceleași echipamente și instructori, aceleași standarde și proceduri de instruire, reprezintă un domeniu deschis aplicării noului concept. Desfășurarea instrucției în comun, necesară și pentru realizarea interoperabilității tehnice și procedurale, s-a impus mai demult în cadrul Alianței, drept o soluție utilă, necesară și economică din punct de vedere al costurilor. Antrenamentele în comun, în poligoane ce oferă facilități moderne de instrucție și care fac posibilă cooperarea în câmpul operațional-tactic din diferite teatre de operații au crescut considerabil și au devenit o necesitate.

Exemplele de cooperare sunt numeroase și în domeniul educației (învățământului), Alianța dispunând astăzi de numeroase centre de pregătire și de instituții de învățământ în care militarii din statele membre au acces la o bază logistică foarte modernă și la deprinderea unui limbaj comun de operare, de planificare și conducere a operațiilor în cadrul NATO.

La aceste exemple se pot adăuga cele din diferitele teatre de operații, unde prin logistica de susținere și cea de cooperare, în care forțe specializate aparținând unei țări asigură, din punct de vedere al sprijinului logistic, nevoile de misiune ale partenerilor alături de care acționează.

Armata României, beneficiară a avantajelor sistemului colectiv de securitate și apărare oferit de Alianță, și-a demonstrat, încă de la intrarea în Alianța Nord Atlantică, calitatea de a fi un partener serios, dispus să participe și să asigure facilități logistice acesteia prin logistica de cooperare și sprijinul națiunii gazdă. Întrebarea care se pune este, în ce măsură țara noastră ar putea aplica conceptual de „apărare intelligentă” și cum ar putea exploata în viitor beneficiile acestuia?

Am constatat că, Armata României a beneficiat deja de aceste avantaje, demonstrând deschidere, transparență și voința de cooperare, în special în domeniul sprijinului logistic. În acest mod, în condițiile lipsei unor echipamente/tehnici de luptă corespunzătoare, Armata României a primit, grație Parteneriatului strategic

special cu Statele Unite ale Americii, echipamente militare (ex. fregate, avioane de transport și luptă, transportoare blindate, autovehicule speciale de teren, echipamente de cercetare, echipamente de informatică și comunicații, echipamente de protecție CBRN etc.), care îi permit desfășurarea în comun a operațiilor în cadrul Alianței și îi asigură un grad sporit de protecție în operațiile multinaționale din teatrele de operații.

În același context este de subliniat că, datorită cooperării excelente între armata noastră și cea a Statelor Unite ale Americii, efective militare românești execută pregătiri pentru diverse misiuni în comun cu militarii americanii în poligoane românești sau străine.

Apoi, în domeniul educației, este de subliniat că ofițerii, subofițerii și militari români sub contract au beneficiat, încă de dinaintea accederii în cadrul Alianței, de pregătire în diferite școli sau centre de pregătire aparținând țărilor NATO sau partener, tot aşa cum, în prezent, instituții de învățământ militar românesc sunt deschise pentru pregătirea personalului aparținând diferitelor armate ale Alianței ori partener.

Suntem convinși că, în actuala criză economico-financiară constrângerile bugetare din ce în ce mai severe care afectează bugetul apărării naționale, vor determina o abordare „*inteligentă*” de către structurile specializate în asigurarea unei logistici moderne Sistemului Securității Naționale potrivit conceptului „*smart defence*”. Obligațiile și aranjamentele asumate față de Alianța Nord-Atlantică, ca și nevoile reale de sprijin logistic (de înzestrare, instrucție, educație, infrastructuri, sprijin medical, menenanță etc), dar mai ales operațional, impun și vor impune soluții realiste, viabile și realizabile. Este condiția sine qua non a participării la apărarea colectivă, la realizarea apărării naționale prin efort propriu, la abordarea cu responsabilitate a viitorului logisticii securității naționale.

Ministerele și serviciile cu atribuții în domeniul logisticii Sistemului Național de Apărare (Serviciul Român de Informații, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne) prin structurile interne specializate, sub coordonarea Consiliului de Apărare a Țării sunt abilitate, pe baza principiului cooperării și colaborării, să inițieze și să dezvolte protocole, programe și operațiuni de coordonare a eforturilor, naționale sau împreună cu celealte state ale Alianței, în vederea realizării standardizării și interoperabilității în domeniul logisticii de producție, de consum și de susținere, potrivit conceptului „*smart defence*”, în parteneriat cu autoritățile sau instituțiile publice ori cu operatorii economici de stat și privat.

Cooperarea și colaborarea între Structurile cu atribuții în domeniul logisticii Sistemului Național de Apărare se face pe baza Protocolelor sau planurilor de cooperare multilaterale, convenite între membrii comunității, în acord cu

angajamentele asumate de țara noastră în cadrul Alianței Nord-Atlantice și Uniunii Europene.

Ne exprimăm convingerea că, eficiența cooperării instituțiilor din compunerea Sistemului Apărării Naționale, pe domeniul logistic, este dependentă de o serie de factori, dintre care cei mai importanți ar putea fi: doctrina de acțiune; planurile de cooperare în domeniul logisticii de producție și celei operaționale; interoperabilitatea tehnologică; interoperabilitatea tehnicii, mijloacelor de acțiune și a altor echipamente militare. În acest sens, concluzia noastră este că, pentru asigurarea „*logisticii prin cooperare*” în cadrul logisticii apărării naționale, se impune realizarea unui management logistic eficient al structurilor cu atribuții specifice din compunerea componentelor Sistemului Apărării Naționale. Fiecare funcție a managementului logistic are rolul și importanța sa, însă cooperarea, în domeniul logistic, ieșe în evidență în mod deosebit ca un factor de prim ordin în îndeplinirea obiectivelor comune, deoarece logistice face posibilă desfășurarea operațiilor militare.

•În concluzie, în scopul asigurării capacitaților/capabilităților necesare, NATO are nevoie de o industrie de apărare suficient de puternică și de industrie națională de apărare în toate cele 28 de țări, precum și de o cooperare eficientă între acestea. Fiecare stat membru NATO trebuie să aloce minimum 2% din Produsul Intern Brut pentru apărare și să cheltuiască peste 20% din bugetele apărării pentru producerea și achiziția de echipamente militare performante de mare importanță (inclusiv pentru cercetare științifică). Fiecare țară din NATO ar trebui să realizeze obiectivele directoare ale Alianței stabilite pentru Forțele lor Aeriene, Terestre și Navale referitoare la sustenabilitatea lor și la capacitatea lor de dislocare și să implementeze în cel mai scurt timp toate standardele și doctrinele Alianței pentru a putea să opereze eficace împreună.

BIBLIOGRAFIE

*** *Declarația Summitului NATO din Țara Galilor adoptată de șefii de stat și guvern la reuniunea Consiliului Nord Atlantic, 04-05 septembrie 2014.*

NEAGOIE Visarion, *Aserționi Euroatlantice*, Editura militară, București, 2015.

<http://www.mac.ro/node/28465>

<http://www.nato.int/cps/en/natohq/110343.htm>

